

man fik en Regjering, som man kunde vente vilde komme Folkethinget paa en afgjørende Maade i Møde i disse Sager? Det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Nasmussen) oplyste rigtignok, at der i dette Forslag allerede var gjort et Tilbagetog fra Samlingen 1874—75, idet man i Samlingen 1875—76 ikke stillede sine Forandringer saa stærkt, men havde modificeret dem, i alt Fald ikke ganske væsentligt i Sammenligning med, hvad man havde anset for rigtig at holde paa i Samlingen 1874—75. Men ikke engang i 1875—76 fandt man hos Regjeringen en Imødekommen, som kunde opfordre til at føre Sagen videre eller gjenoptage den og vække noget Haab om at faae Sagen ført igjennem. Men, hvorvidt kan der nu være nogen større Forventning i saa Henseende? Den ærede Ministers Udtalelser vække kun meget tvivlsomme Forventninger hos mig i saa Henseende. Den sidste ærede Tale har allerede fremhævet, hvor lidet besøjet den ærede Ministers Indvending mod Slutningen af § 1 — Bestemmelsen om Opmaal — er; og det Samme maa vistnok siges om de øvrige Indvendinger, som den ærede Minister dels har fremsat, dels har antydet, idet det ganske sikkert ikke kan siges med nogen Føje, at der i det foreliggende Forslag er taget mere Hensyn til den ene Part i Liendeforholdet end til den anden. Der er slet lige Ret og Skjel imellem Parterne, og man har f. Ex. ved Kommissionens Sammenfætning og andre Bestemmelser bestræbt sig for at sikkre sig imod, at ikke den ene Part ved den endelige Afgjørelse fik Overtaget over den anden Part, hvilket jo kunde forubse at blive Tilfældet i Kommissionen, dersom f. Ex. Ministeriet skulde udnævne Formanden. Saa kunde man jo meget let forubse, at den ene Part vilde faae Overtaget over den anden, hvorimod der jo, naar Amtsraadet skal udnævne Formanden, maa finde en saadan Afveien Sted i Amtsraadet, som staar lige imod lige, og man maa, altsaa se at enes om en Mand, som man fra begge Sider kan anse for stikket til upartist at varetage Sagen. I det Hele taget kan man ikke Andet end sige, at der er iagttaget den yderste Grad af Upartisthed imellem de to Sider; men naar desuagtet den høitærede Minister for tre Aar siden gjorde gjaldende, at dette ikke var Tilfældet, og naar han i Dag har gjentaget sine Indvendinger, saa kan jeg ikke sige Andet, end at dette kun vækker ringe Forventninger om, at der i denne Samling vil komme Mere ud af Lovforslaget, end der tidligere er kommet ud af det. Jeg kunde derfor ønske at høre, hvorfor de ærede Forslagsstillere netop have valgt dette Forslag til en Prøve paa, hvorledes Ministeriet muligvis vil stille sig? Jeg kunde ønske at høre, om det maaste er deres Hensigt at forsøge under de nuværende Forhold at opnaa en større Imødekommen end for tre Aar siden, da de stode med saa

stort et Flertal her i Thinget overfor Ministeriet? Derom kunne vi maaste faae nærmere Underretning af de ærede Forslagsstillere. Saaledes som Forslaget foreligger, kan jeg selsølgelig i det Hele taget ikke Andet end ønske, at det bliver gennemført, og det vilde have min fulde Sympathi, om det skulde kunne lykkes at overvinde den Modstand, som vi have hørt endnu er tilstede fra Ministeriets Side i den Henseende. Jeg haaber, at denne Sag vil blive bearbejdet videre i et Udvalg, men at man, naar Sagen kommer fra Udvalget, ikke vil gjøre noget yderligere Tilbagekridt fra det oprindelige Standpunkt. Man har jo allerede een Gang gjort et Tilbagekridt, og jeg haaber derfor, at man nu ikke atter vil gjøre et saadant Tilbagekridt, at det, der bliver tilbage, bliver noget Bærrer, thi man maa vel erindre, at det, som her foreligger, jo kun er en ganske enkelt lille Side af det store Liendespørgsmaal. Der foreligger jo meget større Spørgsmaal, som vi Alle maa ønske bragte frem, nemlig Spørgsmaalet om Liendeafsløsningen, og det Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) oftere under Thingets Afslutning har bragt paa Bane, nemlig Spørgsmaalet om Indførelsen af en Pengeafgift for dem, som tvertimod danske Lovs Bestemmelse ere frie for enhver Afgift til Præstene. Men saa lille en Del af Liendespørgsmaalet, dette Lovforslag end er, saa kan man jo dog ikke Andet end ønske det gennemført, og jeg vil derfor haabe, at de Herrer, som have indbragt dette Lovforslag, ville være i Stand til at afvæbne den Modstand, som endnu er tilbage hos den høitærede Minister i saa Henseende, men, vel at mærke, afvæbne den, uden at gjøre saadanne Indrømmelser, som væsentlig kunde forandre det Standpunkt, som Folkethinget hidtil har staaet paa i denne Sag.

Clausen: Jeg kan ikke negte, at, skjøndt den høitærede Minister jo synes at interessere sig for at komme til en Løsning af dette Spørgsmaal, saa bleve dog de Banskfeligheder, som han syntes at finde derved, i mine Dine saa store, at jeg ikke kan see, at der er stor Udsigt til at komme til en Løsning. Det forekom mig dog rigtignok, at den høitærede Minister gjorde Banskfelighederne en lille Smule større, end de i Virkeligheden ere. Naar man, som den høitærede Minister sagde, tager tilbørligt Hensyn til begge Sider, baade til Liendeyderen og til Liendeieren, saa vil Spørgsmaalet om Opmaal jo slet ikke kunne komme med i Betragtning, thi som det allerede er fremhævet af det ærede Medlem for Aalborg Amts 5te Valgkreds (B. Holm), vil Liendeieren jo intet Tab lide ved at miste Opmaalet, naar han ikke modtager Lienden i Korn, som han skal have liggende i længere Tid, og som derved udsættes for Svind. De Penge, som betales i Stedet for Kornet, kunne jo ikke være Gjenstand for